

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19Pu/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317212777
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2317212777.3

Uznesenie

Okresný súd Galanta v konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení umiestnenej: U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, toho času Nemocnica s poliklinikou Sv. Lukáša Galanta, a.s., Galanta, Hodská 373/38, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: J. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. W. XXX, za účasti zdravotníckeho zariadenia: Nemocnica s poliklinikou Svätého Lukáša Galanta, a.s., Galanta, Hodská 373/38, o vyslovení prípustnosti prevzatia umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia, takto

rozhodol:

Prevzatie umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta začal uznesením č.k. 19Pu/1/2017-4 zo dňa 05.06.2017 konať vo veci prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení umiestnenej, ktorá je konkretizovaná v záhlaví tohto uznesenia, na psychiatrickom oddelení NsP Sv. Lukáša, a to na základe oznámenia lekára psychiatrického oddelenia NsP Sv. Lukáša, doručeného tunajšiemu súdu dňa 02.06.2017 o 13:08 hod. o tom, že na ich oddelení bola dňa 02.06.2017 o 09:43 hod. prijatá umiestnená, ktorá nepodpísala informovaný súhlas s liečbou.

Dňa 05.06.2017 sa súd v zmysle § 261 CMP oboznámil s názorom ošetrojúceho lekára a so zdravotnou dokumentáciou umiestnenej. Následne v zmysle ustanovenia § 260 CMP vykonal výsluch umiestnenej. Výpovede ošetrojúceho lekára a umiestnenej sú zaprotokolované v zápisniciach, ktoré sú súčasťou tohto spisu.

Z výpovede ošetrojúceho lekára MUDr. Moniky Plevovej súd zistil, že pacientku priniesol jej otec. Pacientka je psychiatrickým pacientom s diagnózou F20.0 - Paranoidná schizofrénia v dôsledku užívania omamných látok od roku 2009 (marihuana a pervitín). Bola hospitalizovaná aj v období od 30.09.2016 do 14.10.2016, liečená vo Veľkom Záluží od 12.01.2017 do 07.02.2017. Pacientka nespolupracuje, ruší svoje okolie, nahlas spieva, okráda pacientov, je agresívna, nevyspytateľná. Prišla do nemocnice s hnisavými ložiskami na rukách v dôsledku popálenia, je nebezpečná pre seba aj pre svoje okolie. Vlastní vodičský preukaz, ktorý by jej mal byť odobratý, avšak nie je to v kompetencii nemocnice. Pacientka má troch súrodencov, matka zomrela v roku 2015. Pacientke je podávaný Haloperidol 4 x 2 ampulky a Tisercin 4 x 1 ampulka, je tlmená a jej nasledovná liečba závisí od reakcie na liečbu a jej spoluprácu, s tým, že v prípade jej diagnózy sa očakáva celoživotná liečba. V prípade ak nepríde k zlepšeniu, odporúča sa inštitucionalizácia.

Súd dňa 05.06.2017 vypočul aj umiestnenú, a to ohľadom okolností jej prijatia na psychiatrickom oddelení, ohľadom dôvodu jej hospitalizácie, ako aj ohľadom toho, či si je umiestnená vedomá toho, že by trpela nejakou psychickou poruchou/ chorobou, ktorá by si vyžadovala jej hospitalizáciu. Umiestnená prejavila ochotu vypovedať, pri výpovedi bola pokojná, na otázky odpovedala. Na začiatku výsluchu umiestnená správne uviedla svoje meno i dátum narodenia. K okolnostiam prijatia na psychiatrii

umiestnená uviedla, že do nemocnice bola privezená z dôvodu, že trpí schizofréniou 3. stupňa. Pred hospitalizáciou užívala pervitín, prestala užívať predpísané lieky. Sebapoškodzovala sa, svoje umiestnenie považuje za dôvodné, uviedla, že sa cíti zle.

Súd nahliadol do zdravotnej dokumentácie umiestnenej, pričom sa oboznámil najmä s prijímacou správou.

Z prijímacej správy zo dňa 02.06.2017 súd zistil, že umiestnená má stredoškolské vzdelanie bez maturity, istý čas pracovala v Nemecku ako opatrovatelka, t.č. nepracuje. Od roku 2009 plne invalidizovaná pre schizofréniu. Pacientka bola viackrát hospitalizovaná s diagnózou Paranoidná schizofrénia.

Podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 6 Ústavy SR č. 460/1992 Zb., osobná sloboda sa zaručuje. Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Zákon ustanoví, v ktorých prípadoch možno prevziať osobu do ústavnej zdravotníckej starostlivosti alebo ju v nej držať bez jej súhlasu. Takéto opatrenie sa musí do 24 hodín oznámiť súdu, ktorý o tomto umiestnení rozhodne do piatich dní.

Podľa ustanovenia § 253 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (ďalej len "umiestnený"), je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovaciu povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu.

Podľa ustanovenia § 254 ods. 1 a 2 CMP, návrh na začatie konania môže podať umiestnený. Súd začne konanie bez návrhu na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia podľa § 253, ak sa konanie nezačalo už skôr na návrh.

Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CMP, účastníkom konania o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení je umiestnený a zdravotnícke zariadenie. Blízka osoba môže navrhnúť, aby ju súd pribral ako účastníka do konania. Súd návrhu vyhovie, ak to považuje pre vedenie konania a ochranu umiestneného za účelné.

Podľa ustanovenia § 256 CMP, súd môže ustanoviť procesného opatrovníka umiestnenému aj vtedy, ak to považuje za potrebné na ochranu jeho záujmov, najmä ak má pochybnosti, či má umiestnený spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

Podľa ustanovenia § 257 ods. 1, 2 a 3 CMP, ak je umiestnený plnoletý, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu aj vtedy, ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Ak sú procesné úkony zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka v rozpore s procesnými úkonmi umiestneného alebo v rozpore s procesnými úkonmi zástupcu, ktorého si umiestnený zvolí, posúdi súd, ktorý procesný úkon je v záujme umiestneného. Rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj umiestnenému. Umiestnený môže požiadať, aby mu súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

Podľa ustanovenia § 258 ods. 1 a 2 CMP, umiestneného súd poučí o jeho procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu. Poučenie podľa odseku 1 súd uskutoční spôsobom, ktorý zohľadňuje zdravotný stav umiestneného.

Podľa ustanovenia § 259 CMP, umiestnený môže požiadať, aby sa zúčastňoval konania jeho dôverník, ktorý nie je jeho zástupcom. O tejto možnosti ho súd poučí.

Podľa ustanovenia § 260 ods. 1, 2 a 3 CMP, súd umiestneného vyslúchne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhliadne. Ak o to požiada umiestnený, vyslúchne ho súd vždy.

Podľa ustanovenia § 261 CMP, súd sa oboznámi s názorom ošetrujúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

Podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 a 3 CMP, súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

Podľa ustanovenia § 263 CMP, zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné.

Podľa ustanovenia § 264 CMP, zdravotnícke zariadenie je vždy oprávnené umiestneného prepustiť, a to aj keď súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 9 písm. d) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

Osobná sloboda patrí k základným ľudským právam, ktoré sú garantované nielen Ústavou SR, ale aj Listinou základných práv a slobôd. V zmysle citovaného článku 17 ods. 6 Ústavy SR prípady, kedy možno osobu prevziať do zdravotníckej starostlivosti alebo ju v nej držať bez jej súhlasu, môžu byť definované iba zákonom a zároveň z uvedeného článku vyplýva, že takéto opatrenie sa musí súdu oznámiť do 24 hodín s tým, že súd následne o prípustnosti takéhoto držania rozhodne v lehote piatich dní.

Dôvody v zmysle citovaného článku 17 ods. 6 Ústavy SR, ale i ustanovenia § 253 CMP, pre ktoré môže byť (fyzická) osoba umiestnená bez svojho súhlasu v ústave, vykonávajúcom zdravotnú starostlivosť, sú uvedené v zákone č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z ustanovenia § 6 ods. 9 písm. d) tohto zákona pritom vyplýva, že informovaný súhlas sa v prípade ústavnej starostlivosti nevyžaduje, ak ide o (fyzickú) osobu, ktorá v dôsledku svojej duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie zdravotného stavu tejto osoby.

Súd preto skúmal, či v danom prípade boli splnené zákonné dôvody na to, aby bola umiestnená prevzatá do zdravotníckeho zariadenia bez jej súhlasu, pričom dospel k záveru, že tieto dôvody splnené boli. Z výpovede ošetrojúceho lekára súd zistil, že umiestnená trpí Paranoidnou schizofréniou. V prípade prepustenia, v dôsledku neliečenia by mohlo dôjsť k vážnemu zhoršeniu jej zdravotného stavu u umiestnenej.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. a) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).